

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„KRŮČEK PO KRŮČKU OD ČLOVÍČKA K POTŮČKU“

Základní škola a mateřská škola

Rájec- Jestřebí, okres Blansko

Školní 446

Obsah

1	Identifikační údaje.....	3
2	Vize mateřské školy.....	4
3	Obecná charakteristika školy.....	4
4	Podmínky vzdělávání.....	5
4.1	Věcné podmínky.....	5
4.2	Životospráva.....	6
4.3	Psychosociální podmínky.....	7
4.4	Organizace.....	7
4.5	Řízení mateřské školy.....	10
4.6	Personální a pedagogické zajištění.....	11
4.7	Spoluúčast rodičů.....	11
4.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
4.9	Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	14
4.10	Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
5	Organizace vzdělávání.....	15
5.1	Povinné předškolní vzdělávání.....	15
6	Charakteristika vzdělávacího programu.....	16
6.1	Cíle.....	16
6.2	Metody.....	17
6.3	Formy.....	17
7	Vzdělávací obsah.....	18
7.1	Zapojení do projektů.....	46
8	Evaluační systém.....	47
9	Přílohy.....	51

1 Identifikační údaje

Název programu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název: „Kruček po krůčku od človíčka k potůčku“

I. Mateřská škola

Název školy: Základní škola a mateřská škola Rájec-Jestřebí, okres Blansko

Adresa a kontakty: Školní 602, 679 02 Rájec-Jestřebí

Tel.: 516 432 237

e-mail: msrajec@email.cz

www.zs-rajec.cz

II. Mateřská škola

Název školy: Základní škola a mateřská škola Rájec-Jestřebí, okres Blansko

Adresa a kontakty: 9. května 232, 679 02 Rájec-Jestřebí

Tel.: 516 432 125

e-mail: msjestrebi@seznam.cz

www.zs-rajec.cz

Ředitel školy: Mgr. Jiří Koumar

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 620 730 36

IZO: 600 106 314

Tel. ZŠ: 516 432 029

E-mail ZŠ: zs-rajec@zs-rajec.cz

www.zs-rajec.cz

Zřizovatel: Město Rájec-Jestřebí, Blanenská 84, 679 02 Rájec-Jestřebí

Tel: 516 432 014

Zařazení do sítě škol: 1. 9. 1997

Platnost dokumentu : od 1. 9. 2019

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2 Vize mateřské školy

Zdravé prostředí – radostná atmosféra, pohoda, klid, porozumění, tvůrčí prostředí, tolerance

Děti – vyvíjející se ke vzájemnému porozumění v kolektivu, k uspokojování vlastních potřeb, ke spontánním činnostem

Děti připravené k „odletu“ z mateřské školy

- Zdravé
- Tvořivé
- Samostatné
- Zdravě sebevědomé
- Zdravě ctižádostivé
- Spoluodpovědné v určitých situacích

Učitelka – usměvavá, klidná, rozvážná, kamarádka dětí, nápomocná, nápaditá, tvořivá, s citovým vztahem ke každému jedinci

Prostředí – bohaté, rozmanité, tvořivost ve všech výchovných oblastech, prolínání všech oblastí, kresba, zpěv, pohyb, zábava

3 Obecná charakteristika školy

I. Mateřská škola

Od 1. ledna 2003 je mateřská škola součástí základní školy, jako právní subjekt. Mateřská škola byla postavena v roce 1986, jako čtyřtřídní s kapacitou 100 dětí.

Od 1. 9. 2013 došlo k navýšení kapacity na 112 dětí, bylo nutné i upravit a doplnit sociální zařízení.

MŠ je netypická, pavilonová, dvoupodlažní, v klidné části města. Pavilony jsou propojené školní kuchyní. Je obklopena parkově upravenou školní zahradou, která je celoročně využívána k pobytu venku. V okolí je dostatek možností k nerušeným procházkám dětí spojených s pozorováním přírody, zvířat a dění ve městě (zámecký park, vycházky okolo řeky a rybníka, okolní lesy). Členitý zahradní terén umožňuje dětem rozvoj námětových, tvořivých a pohybových her. Zahradu doplňují dvě kamenná pískoviště, četné prolézačky, provazová stěna, skluzavky, houpačky, dřevěný altánek, kreslicí tabule. V současné době jsou v provozu 4 smíšené třídy a navštěvují je zpravidla děti ve věku 3 – 6 let. Názvy tříd jsou: *Berušky, Sluníčka, Kopretiny a Včelky*.

Součástí budovy je i školní kuchyně, ve které se vaří obědy i pro děti z II. MŠ v Jestřebí. Budova je vytápěna plynem. V roce 2014 byla dokončena v MŠ výměna oken a zateplení celé budovy se zajímavě řešenou barevnou fasádou.

Provoz mateřské školy je od 6.00 do 16.30 hodin.

II. Mateřská škola

Od 1. ledna 2003 je mateřská škola součástí základní školy, jako právní subjekt. Mateřská škola byla postavena v šedesátých letech minulého století. Je to budova jednopodlažní, podsklepená, samostatně stojící uprostřed zahrady, která je celoročně využívána k pobytu dětí venku. Na zahradě je skluzavka, prolézačky, kreslicí tabule, dřevěný altánek a pískoviště. Okolí MŠ vybízí k procházkám a pozorování přírody do Hájců, k rybníku, na Horku, do okolních lesů a také ke sledování dopravy u vlakového a autobusového nádraží.

Škola je jednotřídní, nyní s kapacitou 27 dětí. Třída je smíšená a navštěvují ji děti ve věku 3 – 6 let. V budově se nachází herna, jídelna, ložnice, sociální zařízení a šatna. Ve sklepních prostorách je prádelna, sušárna a sklad hraček pro pobyt dětí venku. Součástí budovy je i kuchyně, sloužící jako výdejna stravy (svačinky se připravují na místě, obědy jsou dováženy z I. Mateřské školy Rájec – Jestřebí). Prostory jsou vytápěny plynem. V roce 2015 byla dokončena v MŠ výměna oken a zateplení celé budovy se zajímavě řešenou barevnou fasádou.

V mateřské škole pracují dvě učitelky a jedna provozní pracovnice.

Provoz školy je od 6.30 do 16.30 hodin.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

Mateřské školy poskytují dostatečně velké prostory a takové uspořádání, které vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. V každé MŠ jsou oddělené prostory na odpočinek dětí - ložnice, od herního prostoru.

Hygienická zařízení byla po navýšení kapacity rozšířena tak, aby vyhovovala dle hygienických požadavků potřebám dětí.

Ve všech třídách obou MŠ byl postupně obnoven nábytek pro děti – stolečky, židličky dle velikosti dětí, aby splňoval antropometrické požadavky, ve všech třídách MŠ I. jsou nové koberce, postupně dovybavujeme ložnice novými lehátky a třídy novými stěnami na hračky. Hračky a didaktické pomůcky jsou obměňovány každoročně dle finančních možností školy a snažíme se o to, aby všechny byly dětem dostupné a mohly si je vybírat samy. Jsou stanovena pravidla pro výběr a ukládání hraček.

V červnu 2018 byly pořízeny do obou MŠ interaktivní tabule.

V každé třídě máme umístěny i tělocvičné prvky sloužící k pohybovému rozvoji dětí.

Dětskými výrobky je dotvářeno estetické prostředí školy, dětské práce jsou přístupné všem dětem i jejich rodičům. S výzdobou prostor školy nám pomáhají i rodiče. Výtvarný a pracovní materiál je dostačující a je doplňován dle potřeby, průběžně.

Do MŠ I. byly zakoupeny na školní zahradu nové dřevěné prolézačky se skluzavkou, provazové stěny, houpačky, fotbalová branka, kreslicí tabule a od června 2014 přibyla i dvě kamenná pískoviště, která jsou krytá plachtami. V MŠ II. bylo pořízeno nové pískoviště.

Vnitřní i venkovní prostory mateřských škol splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry:

- rozšířit tvořivé koutky, které by sloužily dětem ke zkoumání a poznávání.
- rozšíření herních prvků na zahradě (houpačky, horolezecká stěna, stezka odvahy)
- osázení živého plotu okolo zahrady

Časový rozvrh: průběžně dle finančního rozpočtu

4.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (jídelníčky sestavuje pracovník školní jídelny v základní škole po dohodě s kuchařkou). Za správnou technologii přípravy pokrmů zodpovídají kuchařky v mateřské škole, které také vydávají dětem obědy. Nápoje jsou dětem přístupné během celého dne, děti mají možnost výběru (neslazené nápoje). Intervaly mezi jídly jsou dodržovány v délce 3 hodin. Děti do jídla nenutíme, ale dbáme na to, aby děti jídlo ochutnaly. Starší děti si mohou nalévat samy polévku a všechny děti si mohou určovat velikost porce. Po celý den jsou děti vedeny k dodržování pitného režimu – možnost výběru vody nebo čaje.

Učitelé jsou přirozeným vzorem dodržování zdravého životního stylu.

Pobyt venku je většinou dvouhodinový, ale ne vždy se daří vzhledem k dokončení započatých činností dodržet tuto dobu. Je přizpůsoben také počasí, kvalitě ovzduší, je realizován i v odpoledních hodinách na školní zahradě.

Děti mají dostatek volného pohybu v interiéru školy i venku.

V době odpočinku leží děti, které neusnuly, na lehátko, nejsou nuceny ke spánku. Pokud neruší spící děti, mohou se věnovat alternativním klidovým činnostem.

Záměry:

- více vést děti k samostatnosti
- vést děti k pravidelnému využívání pitného režimu
- zlepšit organizaci u stolování, umožnit všem dětem používání příborů
- naplánovat činnosti tak, aby nebyla krácena doba pobytu venku, využít stanovenou dobu pobytu dětí venku i odpoledne

Časový rozvrh: průběžně, dle individuálních potřeb dítěte

4.3 Psychosociální podmínky

Vše co děláme, konáme ve prospěch dětí, aby se cítily v prostředí mateřské školy spokojeně, jistě a bezpečně. Všichni zaměstnanci vytvářejí příjemné prostředí na základě důvěry, úcty, empatie mezi dětmi a všemi pracovníky MŠ.

Speciální adaptační program nemáme. U hůře adaptabilních dětí s nimi mohou rodiče po dohodě s učitelkou pobývat v MŠ po určitou dobu.

Vhodně naplánovanými činnostmi vytváříme prostředí bez spěchu a stresu. Děti zatěžujeme vždy přiměřeně, v rámci jejich možností. Pedagogové uplatňují nabídku činnosti, která počítá s aktivní spoluúčastí a možností samostatného rozhodování dítěte. Vzdělávací nabídka je pro děti pochopitelná, přiměřeně náročná a prakticky využitelná.

Dítě je respektováno jako osobnost, která má svá práva, ale je i vyžadováno, aby dodržovalo dohodnutá pravidla, která jsou stanovena v září a jsou výtvarně vyjádřena na viditelném místě. Učitelky pozorují vztahy mezi dětmi a nenásilně tyto vztahy ovlivňují (prevence šikany). Všechny děti jsou brány jako rovnocenné, mezi dětmi i dospělými je vzájemná důvěra, tolerance, pomoc a podpora. Dospělí se chovají tak, aby byli dětem příkladem.

Záměry:

- s dětmi opakovat dohodnutá pravidla soužití ve třídě
- věnovat dostatek pozornosti nově přichozícím dětem, případně dětem se SVP

Časový rozvrh: adaptace – první měsíc nástupu dítěte, ostatní průběžně dle potřeby.

4.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný a reaguje na individuální možnosti dětí, jejich potřeby a zájmy. V denním programu máme zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity, spontánní a řízené činnosti. Poměr jednotlivých činností je většinou vyvážený. Největší prostor i čas dáváme spontánním aktivitám, které mají možnost děti přerušit a později v nich pokračovat dle vlastní volby.

S dětmi pracujeme individuálně, vytváříme podmínky pro skupinové i frontální činnosti. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Pro realizaci plánovaných činností vytváříme vhodné materiální podmínky, všechny pomůcky jsou připraveny včas a promyšleně. Nenutíme děti účastnit se společných činností, mohou mít své soukromí, zejména v adaptačním období. Děti jsou každý den poučovány o bezpečnosti jak v prostorách MŠ i při pobytu venku - viz pravidla ve třídě.

Průběžně a dle potřeby individuálně děti poučujeme o bezpečnosti a chování v případě odjezdu dětí mimo město - výlety, apod.

Bezpečnost a ochrana dětí je také zajištěna uzamčením jednotlivých pavilonů v určené hodiny a kontrola areálu školy kamerovým systémem u brány a vchodů do jednotlivých pavilonů. Veškeré návštěvy musí zvonit. Spojování dětí do tříd je omezeno pouze na organizační rozvrh dne a výjimečně v průběhu prázdnin nebo v případě velmi nízkého počtu dětí /např. zvýšená nemocnost/.

Od 1. 9. 2013 je celková kapacita MŠ I. 112 dětí. V MŠ I. jsou děti rozděleny do čtyř tříd - Sluníčka, Berušky, Včelky a Kopretiny. Naše třídy mají heterogenní uspořádání, při rozdělování dětí do tříd respektujeme přání rodičů a sourozenecké vazby. V každé třídě může dle povolené výjimky pobývat až 28 dětí.

V MŠ II. je pouze jedno smíšené oddělení s názvem Kořata, s počtem 27 dětí. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem individuálních, spontánních a řízených aktivit. Souběžné působení dvou učitelů v každé třídě je zajištěno zejména při pobytu venku a individuální přípravě předškoláků.

Organizace dne MŠ I. v Rájci

6.00 - 9.30 Příchod dětí do mateřské školy, spontánní hry dětí v hracích koutech, námětové

hry, hudebně-pohybová cvičení, rozvíjení podnětů nabízených učitelkou
Hygiena, podávání ranní svačiny (samoobslužná činnost) **8.30-9.00 hod.**
Komunitní kruh, didaktické cílené činnosti – spontánní i řízené (individuální, skupinové či frontální – dle zájmů a potřeb dětí, pohybové a relaxační chvílky)
postupné dokončení činností a her, úklid hraček, podávání čerstvého ovoce nebo zeleniny

9.30 - 11.30 Pobyt venku

11.30 - 12.15 Osobní hygiena, oběd

12.15 - 14.15 Hygiena, odchod dětí po obědě, čas odpočinku, čtení pohádky, poslech relaxační hudby, klidové aktivity pro nespící děti

14.15 - 14.45 Hygiena, odpolední svačinka

14.45 - 16.30 Spontánní i řízené (individuální, skupinové či frontální – dle zájmů a potřeb dětí) činnosti, dokončení činností z dopoledních aktivit, úklid hraček, postupné dokončení činností a her, odchod dětí domů

16.30 Budova MŠ se uzavírá

Organizace dne MŠ II. v Jestřebí

6.30 - 9.45 Příchod dětí do mateřské školy, uzamykání budovy a objektu školy,
Spontánní hry dětí v hracích koutech, námětové hry, hudebně-pohybová cvičení, rozvíjení podnětů nabízených učitelkou, ranní kruh

Hygiena, podávání ranní svačiny (samoobslužná činnost) **8.45-9.15 hod**

Komunitní kruh, didaktické cílené činnosti – spontánní i řízené (individuální, skupinové či frontální – dle zájmů a potřeb dětí, pohybové a relaxační chvílky)
postupné dokončení činností a her, úklid hraček, podávání čerstvého ovoce nebo zeleniny

9.45 - 11.45 Pobyt venku

11:45 - 12.30 Osobní hygiena, oběd

12.30 - 14.30 Hygiena, odchod dětí po obědě, čas odpočinku, čtení pohádky, poslech relaxační hudby, klidové aktivity pro nespící děti

14.30 -15.00 Hygiena, odpolední svačinka

15.00 -16.30 Spontánní i řízené (individuální, skupinové či frontální – dle zájmů a potřeb dětí) činnosti, dokončení činností z dopoledních aktivit, úklid hraček, postupné dokončení činností a her, odchod dětí domů

16.30 Budova MŠ se uzavírá

V MŠ I. se ráno scházejí děti na pavilonu vždy v jedné třídě a po příchodu druhé učitelky se děti rozcházejí do svých tříd. Podobná organizace je i v odpoledních hodinách před uzavřením MŠ. I. V nutném případě (chybějící pedagog nebo velmi malý počet dětí) je možné třídy sloučit.

Záměry:

- zajistit plynulé přechody mezi jednotlivými činnostmi
- více podněcovat málo aktivní děti k vlastní aktivitě a experimentování

Časový rozvrh: průběžně na základě promyšleného plánování a individuálních zájmů a potřeb všech dětí a organizačních možností

4.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola I. a II. jsou součástí Základní školy Rájec – Jestřebí. Obě MŠ jsou řízeny ředitelem základní školy. Vedením MŠ je pověřena vedoucí učitelka. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Je vytvořen informační systém uvnitř MŠ i navenek. Pedagogický tým je spolehlivý, přátelský, snaží se o týmovou práci. Ke spolupráci zve i rodiče. Vedoucí učitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a provádí kontrolní činnost. Na tvorbě školního vzdělávacího programu se podíleli všichni členové týmu a byl vypracován na základě analýzy, zpětné vazby, hodnocení školy, obsahu předchozího vzdělávacího programu, a dle úprav Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání platných od 1. 9. 2018. Roční a třídní plán si vytváří každá mateřská škola sama.

Obě MŠ spolupracují s různými organizacemi v místě MŠ a jeho okolí - viz níže.

Spolupráce s ostatními subjekty:

- Městský úřad v Rájci – Jestřebí (zřizovatel) - rozloučení s předškoláky, návštěva starostky, prezentace MŠ ve Zpravodaji města,
- Základní škola v Rájci - Jestřebí - návštěvy, prohlídky prostor, cvičení v tělocvičně
- Městská knihovna - výstavy, besedy
- Kulturní centrum - Sokolovna - divadelní představení, vystoupení dětí

- PPP Blansko, Boskovice - beseda pro rodiče předškoláků, řešení výchovných problémů u dětí
- SPC Brno, Štolcova - konzultace ohledně výchovných metod dětí
- SPC Brno, Kamenomlýnská – pro zrakově znevýhodněné
- Hasiči Rájec - předvedení techniky, zásah, prohlídka zbrojnice
- Policie ČR, ZSS, - předvedení techniky a zásad 1. pomoci
- Kostel - prohlídka betlému, příběh Tří králů
- Zámek - prohlídky, květinové výstavy, divadla
- Kino Blansko - divadelní a filmová představení
- Zahradnictví a pštroší farma Koupý Doubravice
- Zahradnictví u Langrů
- Návštěva soukromého hospodářství, ZD

Záměry:

- kontrolní a hospitační činnost provádět smysluplně
- více propracovat, nastudovat a v praxi realizovat evaluační činnost.

Časový rozvrh: Průběžně dle aktuálních možností a nabídek

4.6 Personální a pedagogické zajištění

Mateřská škola I.

V mateřské škole pracuje celkem 15 zaměstnanců - 8 učitelů, 3 pedagogičtí asistenti/ z projektu Šablony II. je využita personální podpora Školní asistent/ a 4 provozní pracovníci. Mezi provozní zaměstnance patří dvě kuchařky a dvě uklízečky. Údržbu budovy, školní zahrady a vytápění provádí školník ZŠ.

Mateřská škola II.

V mateřské škole pracují 2 učitelé s předepsanou odbornou kvalifikací. Součástí pracovního kolektivu je i 1 provozní pracovníce, která se stará o výdej stravy, úklid MŠ a topení.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ředitel i vedoucí učitelka podporují profesionalizaci pracovního týmu, sledují udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogických pracovníků.

Služby učitelů jsou rozvrženy tak, aby při všech činnostech byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě v průměru 3 hodiny denně při činnostech spojených s pobytem venku, částečně při řízených činnostech, při organizaci stravování, přípravy na odpočinek a předávání dětí, které odchází po obědě.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem se společenskými a pedagogickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Záměry:

- DVPP rozložit rovnoměrně a cíleně (ne pouze těm, kteří projevují zájem), zajistit plánované kurzy pro všechny zaměstnance.

Časový rozvrh: Dle aktuálních možností a nabídek, převážně soustředit další vzdělávání a kurzy na období přípravného týdnu, jarních, velikonočních nebo podzimních prázdnin,

4.7 Spoluúčast rodičů

Učitelky jsou v každodenním kontaktu s rodiči. Rodiče mají možnost účastnit se různých programů a akcí pořádaných mateřskými školami. Mateřské školy podporují rodinnou výchovu a pomáhají rodičům v péči o dítě (otázky výchovy, osvěta, ...). Škola nabízí kontakty na speciální péči (PPP, logopedie). U problémových dětí doporučujeme návštěvu PPP.

Rodiče jsou pravidelně informováni o veškerém dění v mateřské škole: rozhovory, tabule v šatnách, webové stránky školy. Pořádáme společné akce pro rodiče a děti, schůzky pro rodiče – informační schůzka pro rodiče nově přijatých dětí, konzultační hodiny dle zájmu rodičů, beseda pro rodiče s psychologkou na téma školní zralost. Rodiče využívají možnosti radit se s učitelkou a domlouvat se na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte.

Zejména v adaptační době mají rodiče možnost po domluvě s učitelkou trávit s dítětem v MŠ určitou dobu, pohrát si s dítětem a sledovat denní program. Zaměstnanci školy zachovávají diskrétnost ve vnitřních záležitostech rodiny a nezasahují do jejího soukromí.

Informace od rodičů týkající se dění v MŠ získáváme formou dotazníku, z jehož vyhodnocení vyplývá, že rodiče jsou s úrovní MŠ spokojeni a současný stav jim vyhovuje. I když mají rodiče možnost podílet se na dění v MŠ, využívá ji jen velmi málo rodičů. Na společných akcích se rodiče chovají spíše jako pozorovatelé, jsou ochotní zajistit občerstvení na různé akce MŠ.

ŠVP a školní řád je pro rodiče přístupný na webových stránkách školy a v šatnách jednotlivých tříd.

Společné akce s rodiči:

- Tvoření dětí a rodičů – téma dle ročního období, výstavy a výzdoba v prostorách MŠ
- Radujme se, veselme se - posezení s rodiči a dětmi v adventním období, vánoční dílnička
- Víťame tě, jaro - loučení se zimou, vynášení Moreny k řece Svitavě (spoluúčast dětí z 1. třídy ZŠ a rodičů)
- Hody, hody, doprovody – velikonoční dílnička
- Návštěvy pracoviště rodičů dle možností
- Přednáška psychologa pro rodiče předškolních dětí
- Přednášky pro rodiče s odborníky
- Informační schůzky pro rodiče, konzultační hodiny

- Konzultační hodiny
- Sběr hliníku, pomerančové a citrónové kůry
- Zahradní slavnost spojená s rozloučením s předškoláky

Záměry:

- zapojovat více rodiče do aktuálního dění v MŠ (plánování, organizace akcí, opravy, údržby, pomůcky).

Časový rozvrh: Průběžně dle aktuálního plánu akcí

4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme jejich naplňování tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Nejen u těchto dětí vytváříme optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP si zpracováváme sami, IVP na základě doporučení ŠPZ. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami volíme vhodné vzdělávací metody a prostředky v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Úzce spolupracujeme s rodiči těchto dětí, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme potřebné informace. Spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služeb školských poradenských zařízení. Pravidelné jsou také návštěvy odborníků z poradenských zařízení v naší mateřské škole.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP provádí učitelé na třídě společně s asistentem pedagoga a souhlasem rodičů. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP provádí učitelé na třídě společně s asistentem pedagoga, na základě zprávy z poradenského zařízení a spolupráce s rodiči i odborníky ze ŠPZ.

Podmínky pro vzdělávání odpovídají individuálním potřebám dětí. Učitelé zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními umožňujeme:

- uplatnění principu diferenciací a individualizace vzdělávání při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí

- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, ŠPZ, v případě potřeby s odborníky mimo oblast školství
- přítomnost asistentů pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Záměry:

- pravidelná spolupráce s rodiči konkrétního dítěte, popřípadě zorganizování společného setkání rodičů se vzájemným sdělováním zkušeností
 - spolupráce s PPP a SPC - Blansko, Boskovice, Brno
 - častější vyhodnocování vzdělávací a výchovné činnosti s ohledem na individualitu dětí
 - zajistit nákup vhodných kompenzačních pomůcek a hraček
 - zajistit zvýšený dohled s ohledem na bezpečnost a zdraví dětí se SVP i dětí ostatních
- Časový rozvrh: Dle individuálního stavu dítěte, nejpozději do pololetí každého školního roku

4.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí i pro vzdělávání dětí nadaných.

Pokud budeme mít v naší mateřské škole děti, které vykazují známky nadání, *jsme připraveni umožnit a podporovat jejich další rozvoj:*

- stimulovat rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet
- nabízet činnosti, které umožňují jejich potenciál rozvíjet a věnovat jim individuální přístup
- při výrazných projevech nadání doporučit návštěvu v poradenském zařízení a na základě vyšetření a doporučení vypracovat PLPP
- zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory – viz Příloha č. 1 k vyhlášce č.27/2016 Sb

4.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od 2 let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné respektovat specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

V naší mateřské škole se děti dvouleté prozatím nevzdělávají, proto pro ně nejsou podmínky vytvářeny. Jsme si vědomi toho, že pokud by naši mateřskou školu navštěvovaly děti mladší tří let, *existují podmínky pro vzdělávání těchto dětí a jsme schopni je vytvořit:*

- v oblasti věcných podmínek zajistit vhodné hračky, vybavení a didaktické pomůcky odpovídající hygienickým i bezpečnostním normám

- zajistit hygienické zázemí – přebalovací pult nebo podložka, krytý odpadkový koš na pleny, nočníky
- v oblasti životosprávy zajistit úpravu denního režimu – respektovat individuální potřebu aktivity, odpočinku, spánku a stravovacích návyků
- přizpůsobit režim a čas na veškeré aktivity, popřípadě zohlednit počty dětí ve třídě
- eliminovat bezpečnostní rizika při pohybu dětí v budově MŠ i při pobytu mimo MŠ – zajištění dalšího pedagogického pracovníka nebo jinou osobu způsobilou k právním úkonům spojeným s činností v MŠ
- z důvodu požárních rizik zajistit vzdělávání dětí nejlépe v prvním podlaží

5 Organizace vzdělávání

Od 1. 9. 2013 je celková kapacita MŠ I. 112 dětí a děti jsou rozděleny do čtyř tříd: Sluníčka, Berušky, Včelky a Kopretiny. V každé třídě může dle povolené výjimky pobývat až 28 dětí.

V MŠ II. je pouze jedno smíšené oddělení s názvem Kořata, s počtem 27 dětí.

Naše třídy mají heterogenní uspořádání, při rozdělování dětí do tříd respektujeme přání rodičů a sourozenecké vazby.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem individuálních, spontánních a řízených aktivit.

Souběžné působení dvou učitelů v každé třídě je zajištěno při řízených činnostech, pobytech mimo budovu MŠ, v době poledního stravování, přípravy na odpočinek a vydávání dětí, které jdou po obědě.

Zápis do MŠ do obou mateřských škol probíhá v budově MŠ I. Kritéria pro přijetí tvoří přílohu ŠVP a jsou zveřejněny na webových stránkách školy i v prostorách MŠ. Kritéria vypracuje a aktualizuje ředitel po dohodě s vedoucí učitelkou MŠ. Oznámení o datu zápisu do MŠ je včas zveřejněno na městských informačních tabulích, na webových stránkách školy, v prostorách MŠ i vyhlášeno městským rozhlasem.

5.1 Povinné předškolní vzdělávání

Od 1. září 2017 je povinné předškolní vzdělávání pro děti, které v daném školním roce dosáhnou věku pěti let a zároveň platí jedna z následujících podmínek:

- jsou státními občany České republiky (ČR), kteří pobývají na území ČR déle než 90 dnů
- jsou občany jiného členského státu Evropské unie, kteří pobývají v ČR déle než 90 dnů
- jsou cizinci oprávněnými pobývat v ČR trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů
- jsou účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

Každá nepřítomnost dítěte musí být omluvena. Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví Školní řád MŠ.

Způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání:

Pravidelná denní docházka – dítě navštěvuje mateřskou školu pravidelně od pondělí do pátku, minimálně po dobu 4 souvislých hodin denně.

Individuální vzdělávání dítěte – zákonný zástupce musí písemně oznámit v době zápisu. Následně pak musí zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v mateřské škole (nejedná se o zkoušku). Na základě toho rodič obdrží doporučení pro další postup při vzdělávání. Dítě může být vzděláváno doma rodičem, jinou osobou, nebo může navštěvovat jiné zařízení než je mateřská škola.

Vzdělávání v přípravné třídě základní školy (týká se pouze dětí s uděleným odkladem školní docházky) **a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální** - zákonný zástupce musí přijetí oznámit ve spádové mateřské škole.

Vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky – musí se jednat o mateřskou školu, ve které Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR povolilo plnění povinné školní docházky; zákonný zástupce musí přijetí oznámit ve spádové mateřské škole.

6 Charakteristika vzdělávacího programu

Obsah vzdělávací části byl vypracován tak, aby navazoval a odpovídal cílům současného vzdělávání, aby respektoval věk, zkušenosti dětí předškolního věku a jejich potřeby a zájmy.

Při vytváření ŠVP jsme vycházeli z podmínek života v našem městě, z možností, které nám okolí, příroda a její rozmanitost nabízí. Chceme, aby naše děti objevovaly „krůček po krůčku“ vše, co život přináší.

6.1 Cíle

Hlavním cílem předškolního vzdělávání je dítě zdravé, zdravě sebevědomé, správně připravené pro život, dítě, které umí vyjádřit a zdůvodnit svoje názory a je schopné žít v lidském společenství ve vzájemném porozumění. K tomuto cíli chceme dojít vytvořením prostředí školy, kde jsou děti seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupince tak, aby se ve třídě vytvořil dobrý kolektiv kamarádů. Ve všech aktivitách dětí uplatňujeme prvky daltonu - zodpovědnost, samostatnost, spolupráce. Chceme, aby dítě mohlo prožít toto období v klidné a radostné atmosféře a získalo základy kompetencí, jejichž osvojení je důležité pro rozvoj další osobnosti. Naším cílem je, aby dítě odcházející z MŠ bylo optimálně rozvinuté na základě svých možností a zájmů (po všech stránkách jeho osobnosti).

Cílem ŠVP je dosahování rámcových cílů, které obecně vyjadřují základní orientaci předškolního vzdělávání.

Rámcové cíle v souladu s RVP PV jsou:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na kterých je založena naše společnost

3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Zároveň směřujeme k **vytváření klíčových kompetencí:**

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Snažíme se, abychom umožňovali dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech, vztazích i vztazích, s tím, aby před vstupem do ZŠ děti dosáhly co nejlepší úrovně výše jmenovaných klíčových kompetencí.

6.2 Metody

Metody výchovně vzdělávací práce:

- **slovní** - vysvětlení, popis, vyprávění, předčítání
- **názorné** - pozorování, předvedení, pokus, návštěvy, exkurze, výlety a vycházky s určitou Tematikou
- **praktické** - prožitkové učení, experimentování, zkoumání

Prožitkové učení – základním znakem je **spontaneita** (dítě se zapojuje samo z vlastní vůle), **objevování**, (dítě samo objevuje, řeší problém a uplatňuje zkušenosti), **komunikativnost** (děti spolupracují, domlouvají se), **aktivita a tvořivost, konkrétnost a celostnost**, (zapojení všech smyslů)

6.3 Formy

Hlavní formou a nejvýznamnější činností dítěte v předškolním období **je hra**. Pro celkový rozvoj dítěte a jeho úspěšnou socializaci je hra uznávanou optimální cestou. Každé dítě je individualita, a proto respektujeme jeho potřebu hrát si podle svých možností, do hry zbytečně nevstupujeme, snažíme se ji ukončovat nenásilně, na rozehranou hru mohou děti navázat i později.

Děti mají možnost se podílet na tvorbě třídního plánování při vytváření myšlenkové mapy, jejího obsahu a následného vyhodnocování. Na plánovací tabuli si děti ikonami průběžně označují splněné činnosti a úkoly.

Organizační forma řízených činností je:

Individuální - v průběhu dne, na základě promyšlené přípravy a zájmů dítěte

Skupinová - děti pracují ve skupinách, vzájemně se domlouvají, spolupracují, rozvíjí se sociální dovednosti

Frontální – společný zážitek dětí, vycházky, výlety nebo řešení problémů, které se týkají celé třídy, např. komunitní nebo diskuzní kruh, seznamování s novou písní, říkadly, společné shrnutí zážitků

7 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

1) Dítě a jeho tělo (Biologická oblast) - lidské tělo, pohyb, sebeobsluha, zdravá výživa, ochrana zdraví, bezpečnost

2) Dítě a jeho psychika (Psychologická oblast) - poznávací funkce a schopnosti, představivost a fantazie, myšlenkové operace, jazyk a řeč, sebezpojetí, city a vůle

3) Dítě a ten druhý (Interpersonální oblast) - komunikace a spolupráce, sociální vztahy, respekt a tolerance k druhým

4) Dítě a společnost (Sociálně kulturní oblast) - pravidla společenských norem, morální hodnoty, rodina a domov, škola a město, umění a kultura, země

5) Dítě a svět (Environmentální oblast) - vývoje a změny, ochrana prostředí, ovlivňování člověkem, souvislosti, planeta Země

Obsah vzdělávací činnosti ŠVP je rozpracován **do pěti integrovaných bloků**, které obsahují doporučená témata. Jejich naplňování je v kompetenci učitelek v určitém daném období a je rozpracováno do třídních vzdělávacích programů. Do jednotlivých integrovaných bloků lze vstupovat průběžně během celého školního roku podle vzniklých situací a potřeb dětí. Práce s jednotlivými tématy není časově určena, plyne z okamžitého zájmu dětí. Pro všechny učitele je závazné, aby vstupovali do integrovaných bloků tak, aby byly naplněny všechny dětské kompetence vyplývající z RVP PV. Naplňování kompetencí je sledováno prostřednictvím dílčích cílů, které jsou obsaženy ve vzdělávacích oblastech (viz následující).

Integrované bloky:

Já, človíček maličký, rozplétám si cestičky

Charakteristika:

Obsah tohoto bloku je zaměřen na adaptaci nových dětí, na vzájemném soužití v kolektivu a odloučení od rodiny na určitou dobu. Učení se pravidlům vzájemného soužití s dětmi a dospělými. Získávání prvních zkušeností se spoluprací ve skupině, v kolektivu. Osvojování si základních společenských i hygienických návyků, zdokonalování se v sebeobsluze a správné komunikaci. Vytváření dětských přátelství, vhodné řešení problémů a zvládání úspěchu a neúspěchu. Seznamování s městem a prostředím, ve kterém žije. Získávání pojmů o blízkém a vzdálenějším okolí. Zlepšování pohybové a tělesné zdatnosti a vedení dětí ke zdravým životním postojům a návykům. Osvojování si pojmů rodina, příbuzenské vztahy, jaké důležité místo plníme v rodině. Uvědomování si příjemných a nepříjemných citových prožitků jako je

láska, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání. Získávání pozitivních informací o základní škole. Vytváření kladného vztahu k intelektuálním činnostem a učení.

Doporučená témata:

1. Školka, tam je každý kluk i holka

(adaptace, pravidla MŠ, seznámení s prostorami třídy i ostatních prostor MŠ, navazování nových vztahů s kamarády a všemi zaměstnanci školy, bezpečná cesta do MŠ)

2. Jsem malý, ale šikovný

(zvládání základů sebeobsluhy, hygienických a společenských návyků, správného stolování, brzy budu školákem - průběžná příprava předškolních dětí na vstup do ZŠ, návštěvy základní školy, pomoc a rada mladším, spolupráce)

3. U nás doma

(moje rodina, příbuzenské vztahy, náš dům, město, ve kterém bydlím)

Obsažené klíčové kompetence:

1B/ získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

1E/ učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

1G/ pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2C/ problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

3B/ dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

3E/ ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

4C/ dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

4F/ spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

5C/ odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

5F/ zajímá se o druhé i o to, co se kolem něj děje; je otevřený aktuálnímu dění

5I/ spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používání
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí jednoduché pracovní a sebe-obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- smyslové a psychomotorické hry

Očekávané výstupy:

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat se, apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku.

Dítě a jeho psychika

****Jazyk a řeč***

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) – osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka:

- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo

Očekávané výstupy:

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova

- poznat napsané své jméno

***Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností i variant
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci

Očekávané výstupy:

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první poslední apod.)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

***Sebepojetí, city, vůle**

Dílčí vzdělávací cíle:

- získání relativní citové samostatnosti
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní

identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

- rozvoj schopnosti sebeovládání - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vytvářet

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- hry na téma rodiny a přátelství apod.

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- rozhodovat o svých činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení - zorganizovat hru
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly, chování ve vztahu k druhému
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti ...)

Vzdělávací nabídka:

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- četba vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy:

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

- spolupracovat s ostatními
- uvědomovat si svá a práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Vzdělávací nabídka:

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím a herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí

Očekávané výstupy:

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) - uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- vytvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností, technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka:

- aktivity zaměřené k získání praktické orientace v obci, vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov (zámek, kostel, městský úřad, knihovna, ZŠ, K-áčko, Sokolovna, zahradnictví a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé - praktické užívání

hraček a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává - hry a aktivity na téma bezpečného chování v dopravních situacích, které mohou nastat

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky, kladené na dítě, i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Pod modrou oblohou, žiji s přírodou

Charakteristika:

Obsahem tohoto bloku je objevování všeho, co nám dává příroda a umožní nám zkoumání a poznávání přírodních dějů a jevů okolo nás. Vytváření kladného vztahu k okolní přírodě, přírodnímu dění, jeho změnám a nutnosti přírodu chránit. Poznávání všeho živého i neživého, co nás v přírodě obklopuje s vědomím, že příroda je pestrá a rozmanitá, ale že skrývá i určitá nebezpečí.

Doporučená témata:

1. **Zahrada, les, pole, louka**
(vše, co zde žije a roste v jednotlivých ročních obdobích, pěstitelské aktivity)
2. **Máme rádi zvířata**
(zvířátka na dvorečku, v ZOO, exotická zvířata, zvířata polárních krajů)
3. **Slunce, voda, mráz je okolo nás**
(počasí, změny v přírodě podle ročního období, voda v přírodě)
4. **Naše zdravá země**
(ochrana přírody, třídění odpadu, sběr léčiv)
5. **Hurá na výlet!**
(školní výlety - turistické vycházky, prázdninové cestování a bezpečnost)

Obsažené klíčové kompetence:

1D/ klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2D/ při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

2H/ nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

4A/ samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

5A/ svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, třídit a vyhodnocovat

5H /má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

5K/ ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Vzdělávací nabídka:

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hra, pohybové činnosti, dopravní situace, cizí lidé)

Očekávané výstupy:

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (práce na zahradě, úklidové práce, apod.)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Dítě a jeho psychika

***Jazyk a řeč**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Vzdělávací nabídka:

- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- prohlížení knížek a encyklopedií o přírodě
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

Očekávané výstupy:

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat
- popsat situaci (skutečnou, dle obrázku)

***Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**

Dílčí vzdělávací cíle:

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování, apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka:

- přímé pozorování přírodních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledcích pozorování

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, porovnávání, přiřazování, uspořádání)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině

Očekávané výstupy:

- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

***Sebepojetí, city, vůle**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra
- výlety do okolí (příroda, kulturní akce, návštěvy)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, v čem se liší a v čem jsou si podobní
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Očekávané výstupy:

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených činnostech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - těšit se z hezkých a příjemných zážitků z přírodních krás

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka:

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí, v němž dítě žije – zvířata u nás doma a okolí – návštěvy farmy, ZOO, ZD
- četba, vyprávění
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

Očekávané výstupy:

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v přírodě
- chovat se citlivě a ohleduplně k přírodě, zvířatům

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- seznamovat se světem, přírodou a osvojení si základních poznatků o přírodě, kde dítě žije

Vzdělávací nabídka:

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích

Očekávané výstupy:

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, modelovat, přírodniny, aj.)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností a planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny, nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy, apod.), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník, apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pěstitelské

- činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenost s jejich vlastnostmi
- vycházky se zaměřením na poznávání a pomoc zvířatům – krmení apod.

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí - všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat, a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí,
- pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Jestli chci být fit, musím zdravě žít

Charakteristika:

Obsahem tohoto bloku je seznámení se zdravým životním stylem, osvojení si poznatků o lidském těle, jeho funkcích, smyslech a získávání základních poznatků o početí narození. Uvědomění si významu péče o čistotu a osobní hygienu. Rozvinutí a podporování rozvoje pohybových schopností, hrubé a jemné motoriky. Seznámení se s různými pohybovými a sportovními činnostmi rozdělenými podle sezónních aktivit, osvojení si poznatků důležitých k podpoře zachování zdraví a bezpečí při pohybových činnostech.

Rozvíjení úcty k životu jak sobě samému, tak i k druhým. Poznávání, jak předcházet negativním vlivům prostředí a okolí (šikana, závislosti...). Rozvíjení bezpečného a zodpovědného chování a hledání řešení v rizikových situacích, poznávání práce záchranářských složek.

Poznávání základních časových a prostorových pojmů (den, noc, orientace v prostoru). Seznamování s potřebou odpočinku, relaxace, správnou volbou oblečení dle ročních období a důležitosti přijímání vyvážené stravy a tekutin.

Doporučená témata:

1. Tělíčko, rozmotám jak klubíčko
(kde jsem se tu vzal, moje tělo, smysly)

2. Zdravé životní návyky

(zdravá výživa, důležitost vyvážené stravy, - vitamínů, význam ovoce a zeleniny, pitný režim, důležitost pohybu pro naše zdraví, prevence nemocí a patologických jevů)

Obsažené klíčové kompetence:

1F/ odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2F/ rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

2G/ chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3C/ domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

4B/ uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

4G/ při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

4I/ chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5B/ dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

5L/ dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání atd.), ovládnutí pohybového aparátu
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových schopnostech a jejich kvalitě
- uvědomění si vlastního těla

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, doskoky a skoky, hody, lezení)

- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybu těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahování, uvolňování, dechová, relaxační činnosti)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, vytváření zdravých životní návyků,
- předcházení nemocem - prevence
- činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech, setkání s cizími lidmi, k prevenci nemoci, nezdravých návyků
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změna poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry, apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Očekávané výstupy:

- zachovat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovedností a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- sladit pohyb se zpěvem
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své věci, oblékat a svlékat se, obouvat se apod.)
- mít povědomí o těle a jeho vývoji
- rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí (neohrožování zdraví, bezpečí a pohodu svou a i druhých)
- mít povědomí o významu péče o čistotu zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- v případě potřeby vyhledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby (sportovním náčiním, nářadím, apod.)
- zachovávat správné držení těla
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Dítě a jeho psychika

***Jazyk a řeč**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Vzdělávací nabídka:

- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, podle skutečnosti a obrazového materiálu, vlastní fantazie)
- samostatný slovní projev na určité téma
- hry a činnosti zaměřené k poznávání zvuků, gest, apod.

Očekávané výstupy:

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat se samostatně, vést rozhovor, domluvit se, improvizovat
- rozlišovat symboly (označené nebezpečí, apod.) a porozumět jejich významu

***Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj a kultivace smyslového vnímání, představivost, fantazie a tvořivosti
- vytváření pozitivního vztahu k činnostem a k učení, rozvoj zájmu k učení
- vytváření základu pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka:

- pozorování běžných objektů, předmětů, určování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, chuť)
- spontánní hra, volné hry, námětové hry
- hry nejrůznějšího zaměření (taneční či dramatické aktivity, apod)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem (časové a logické posloupnosti dějů, událostí)

Očekávané výstupy:

- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (pohybových či dramatických)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, za, ..., orientace v prostoru, rovině, elementární pojmy- teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima)
- praktické úkony a hry procvičující orientaci v prostoru i v rovině

***Sebepojetí, city, vůle**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj schopností sebeovládání

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy prožitky vyjádřit
- získání schopností záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci
- poznání sebe sama
- získání citové samostatnosti

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity (hudebně-pohybové, pohybové, apod.)
- cvičení v projevování citů (kladných) v sebekontrolě a v sebeovládání (záporných-hněv, zlost, úzkost, apod.)

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní
- uvědomovat si samostatnost
- vyjádřit souhlas i nesouhlas
- uvědomit si své možnosti a limity
- organizovat hru
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- zachytit a vyjádřit své prožitky (pohybově či dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)

Vzdělávací nabídka:

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudebně pohybové hry, společenské hry
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhým, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, komunikovat vhodným způsobem, respektovat ho
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- uplatňovat své individuální potřeby (řešit konflikty, apod.)
- spolupracovat s ostatními
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

Vzdělávací nabídka:

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školky
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace,....)
- tvůrčí činnosti hudebně- pohybové, dramatické, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, apod.)

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky a základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat apod.)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, věcmi denní potřeby,...
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat proti pravidlům, ohrožovat pohodu a bezpečí druhých ubližování, agresivita) vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností, mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy
- seznámení s místem, prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí (vycházky do okolí, apod.)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (kontakt s léky, jedovaté rostliny a jiné nebezpečné situace), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií, apod.
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozorňovat na ně
- pomáhat a pečovat o okolní prostředí (dbát o čistotu, spoluvytvářet pohodu prostředí)

Chci se bavit, hrát i slavit

Charakteristika:

Obsahem tohoto bloku je seznámení dětí se společenstvím ostatních lidí a pravidly soužití s ostatními. Uvedení dětí do světa materiálních a duchovních hodnot a do světa kultury a umění. Vytváření podmínek pro aktivitu dětí se podílet na navození společenské pohody ve svém sociálním prostředí. Prožívání slavnostních chvil a rozvíjení tvořivosti a fantazie vyjádřením svých prožitků. Seznamování dětí s řečí pomocí pohádek, příběhů a snaha o vytvoření pozitivního vztahu ke knize, umění, lidovým tradicím a odlišným subjektům a kulturám.

Doporučená témata:

1. Slavnosti, tradice a zvyky v MŠ i doma

(svátky, narozeniny, oslavy, tradice, hudba, hudební nástroje, návštěvy kulturních zařízení a institucí mimo MŠ)

2. Svět je vlastně pohádka

(klasické pohádky, příběhy s dětským a zvířecím hrdinou, dramatizace, jak vzniká kniha, časopis, moje oblíbená kniha i hračka)

3. Je nás více na Zemi

(jinde bydlím, jinak vypadám a jinak mluvím)

Obsažené klíčové kompetence:

1C/ má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

2B/ řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

3A/ ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

3F/ průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci

3H/ ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4D/ ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat

4H/ je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

5E/ má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

5J/ uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybového aparátu a tělesných funkcí)

Vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační, odpočinkové, rytmizace, dramatizace
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací)
- hry na hudební nástroje

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, výtvarnými pomůckami a materiály, hudebními nástroji

Dítě a jeho psychika

***Jazyk a řeč**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností i kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které představují čtení i psaní, rozvoj zájmu o další formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů
- sledování divadelních a filmových pohádek a představení
- vyprávění, co dítě shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a čtení knížek
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy)

- vyřizování vzkazů, zpráv

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (sledovat děj a zopakovat jej ve větách)
- naučit se krátké texty
- sledovat a vyprávět pohádku, popsat situaci
- utvořit jednoduchý rým
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- chápat slovní vtíp a humor

***Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj tvořivosti, posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

Vzdělávací nabídka:

- návštěvy divadel, kin a výstav
- spontánní hra, volné hry, experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (hudební, taneční a dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené k vytváření a chápání pojmů a osvojování poznatků (práce s knihou, obrazovým materiálem a médii)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a přibližující dítěti časové a logické posloupnosti

Očekávané výstupy:

- naučit se nazpaměť krátké texty
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (komunikativních, výtvarných, hudebních, pohybových i dramatických)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení

***Sebepojetí, city, vůle**

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě – uvědomění si vlastní identity
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy z prožitku umět vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hry
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity
- výlety do okolí, návštěvy dětských kulturních akcí
- činnosti zaměřené k poznávání lidských vlastností, pozorování, čím se lidé od sebe liší,

- v čem jsou si podobní
- dramaturgie činnosti
- činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- návštěvy zajímavých objektů v okolí (zámek, kostel, Moravský kras)

Očekávané výstupy:

- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobit jim své chování
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- zorganizovat hru
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků a z přírodních a kulturních krás
- zachytit a vyjádřit prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, atd.)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Vzdělávací nabídka:

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební, pohybové a výtvarné hry
- společná setkávání, povídání, sdílení a naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- práce s atlasem, encyklopedií

Očekávané výstupy:

- porozumět běžným projevům, vyjádření emocí a nálad
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný a že osobní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma i v MŠ i na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- vytváření základů aktivního postoje ke světu, životu, pozitivního vztahu ke kultuře a umění

Vzdělávací nabídka:

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním učením mimo MŠ (návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě)
- návštěvy divadel, kina, výstav, koncertů (aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění)
- využívání příležitostí seznamujících dítě s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí (oslavy MDD, narozeniny, svátky, apod.)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy, výročí, sportovní akce, kulturní programy)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, učitelka, profesní role, herní role, atd.)

Očekávané výstupy:

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudku s úctou vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat je pomocí různých výtvarných technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních činností, zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji a rozlišovat rytmy

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznámení s místem a prostředím, ve kterém žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním prostředí a jejich rozmanitosti
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních a technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené na získávání praktické orientaci v obci (vycházky do ulic, obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- poslech a sledování pohádek a písniček v cizím jazyce
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v MŠ, v blízkém okolí)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý a různorodý
- mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur a jejich dorozumívání - jazyk
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Já, človíček zvědavý, technika mě pobaví

Charakteristika:

Obsahem tohoto bloku je seznámení dětí se základními poznatky o technice, která nás obklopuje. Poznávání různých druhů řemesel a povolání, jak současných, tak i tradičních řemesel našich předků. Poznávání povolání rodičů a prarodičů dětí na jejich působišti (dle možností), rozhovory s dětmi o charakteristice těchto povolání, o jejich účelu a která povolání je nejvíce zaujala, a proč. Poznávání dopravních prostředků, strojů, i nástrojů, které nám mohou usnadnit práci. Možnost zkoumání nefunkčních přístrojů. Seznamování s dopravní situací a bezpečností na silnicích. Možnosti komunikace různými prostředky a způsoby předávání zpráv mezi lidmi i pomocí techniky.

Doporučená témata:

1. S řemesly se seznamuji, které z nich si zamiluji?
(profese, řemesla, povolání rodičů, moje vysněné povolání, chování v rizikových situacích, prevence agresivity, šikany a závislosti, obezřetnost při setkání s cizí osobou, záchranářské složky, pomocníci v domácnosti, při práci, možnosti dorozumívání mezi lidmi - komunikace, počítačová technika)
2. Cestuji moc rád, Zemi i vesmír chci poznávat
(dopravní prostředky, dopravní značky, silniční pravidla, bezpečnost, planety sluneční soustavy, hvězdná obloha, dobývání vesmíru)
3. Poznávám přístroje a nástroje, který asi k čemu je?
(pomocníci v domácnosti, při práci)
4. Spoustu prostředků znám, jak komunikovat mám
(možnosti dorozumívání mezi lidmi)

Obsažené klíčové kompetence:

1A/soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

2A/všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivaci k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

2E/zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

3G/dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

3D/v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

4E/napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5D/chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

5G/chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí

Vzdělávací nabídka:

- pohybové činnosti – změny poloh a pohybů těla na místě
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, nástroji, náčiním
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktické používání
- konstruktivní a grafické činnosti

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti v různém prostředí
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- mít povědomí o nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a vědět, kde a jak v případě potřeby vyhledat pomoc
- umí zacházet s běžnými předměty denní potřeby a drobnými nástroji a pomůckami

Dítě a jeho psychika

***Jazyk a řeč**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

Vzdělávací nabídka:

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinové konverzace
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- grafické napodobování tvarů
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor, naslouchat druhým, sledovat obsah řečníka, ptát se
- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- rozlišovat některé obrazné symboly (dopravní značky a porozumět jejich významu)
- sledovat zleva doprava očima
- projevovat zájem o knížky, užívat telefon
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumím)

***Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj tvořivosti
- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, radosti z objevování
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka:

- přímé pozorování technických objektů a jevů, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných předmětů a pojmenování jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivované manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hry, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- řešení praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování odpovědi na otázky, práce s knihou)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých značek, symbolů, obrázků

Očekávané výstupy:

- vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si nového
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (vlastnosti předmětu, nacházet společné znaky, souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných)

***Sebepojetí, city, vůle**

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující vyjadřování a obhajování vlastních názorů
- výlety do okolí
- dramatické činnosti (napodobování povolání a chování člověka v různých situacích)

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech

- vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují (nebezpečí)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného, soustředit se na činnost a její dokončení

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností, verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka:

- běžné komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení na jejich tvorbě
- hry a situace, kde se děti učí chránit bezpečí své i druhých

Očekávané výstupy:

- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem i dospělým
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití na veřejnosti
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování se světem lidí, v němž dítě žije

Vzdělávací nabídka:

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní projekty)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (profesní role)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a práce (různé druhy řemesel, povolání, praktická manipulace s pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů)
- návštěvy pracovišť v MŠ i u rodičů

Očekávané výstupy:

- vyjednávat s dětmi a dospělými, domluvit se na společném řešení
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření povědomí o technickém prostředí a jeho vývoji
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat,

- ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Vzdělávací nabídka:

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech jak se chránit (dopravní situace, manipulace s předměty, přístroji)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- práce s encyklopedií a dalšími médii
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí)
- praktické činnosti, dítě se seznamuje s různými materiály ve svém okolí, získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání)

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě, i jednoduché praktické situace, které se opakují na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře....)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí, jak se chránit
- mít povědomí o technickém prostředí v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

7.1 Zapojení do projektů

Obě naše mateřské školy jsou zapojeny od května 2018 do projektu „Celé Česko čte dětem“

Posláním tohoto projektu je prostřednictvím společného čtení budovat pevné vazby v rodině. Pravidelné předčítání dětem má obrovský význam pro rozvoj jejich emočního zdraví. Předčítání rozvíjí paměť a představivost, učí myšlení. Předčítání utváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem. **Stačí 20 minut denně. Každý den.**

Ve všech odděleních naší mateřské školy čteme dětem 20 minut v době dopoledních činností nebo téměř denně před spaním z dětských pohádkových knih. Začínáme obrázkovými knihami, které mají jen pár vět na stránce. Postupně přecházíme ke knihám, které mají více textu a nakonec ke knihám, které jsou členěny do kapitol. V průběhu čtení udržujeme s dětmi kontakt, sledujeme jejich zájem, po ukončení četby s dětmi rozebíráme příběh.

Máme navázanou spolupráci s místní knihovnou, kterou děti pravidelně každý měsíc navštěvují. Zde si také zapůjčujeme některé pohádkové knihy. O tom, co právě dětem paní učitelky čtou, jsou rodiče informováni na plakátech na nástěnkách v jednotlivých odděleních.

Plánujeme také akce s rodiči a prarodiči, kdy přicházejí za dětmi do MŠ a čtou dětem pohádky.

Velmi zajímavá je i spolupráce se subjekty – hasiči, policie – kdy přichází do MŠ prezentovat svoji práci a zároveň předčítají dětem pohádky ze svého oboru.

V rámci plánování se děti dozvídají, jak se kniha vyrábí a také si mohou svoji knihu samy vyrobit.

8 Evaluační systém

Evaluační nám pomáhá zjistit, zda je školní vzdělávací program a celkový provoz MŠ dobře nastaven a zda máme odpovídající podmínky pro jeho realizaci. Také nám umožňuje zjistit, jestli je vhodný pro všechny účastníky a jestli učitelky splnily cíle, které si naplánovaly. Jedná se o zpětnou vazbu o celkovém rozvoji dítěte, která je východiskem pro další cílevědomou vzdělávací činnost.

Evaluační musí probíhat systematicky, pravidelně a smysluplně. Prostřednictvím evaluační je umožněno lépe porozumět procesům, které ve škole probíhají a tyto procesy zpětně ovlivňovat.

Pro získávání zpětné vazby je v naší MŠ vytvořen dvojí systém evaluační:

Vnější evaluace – hodnocení ze strany rodičů, pedagogů základní školy – připravenost dětí na vstup do ZŠ, dalších odborníků včetně ČŠI, zřizovatele, apod.

Vnitřní evaluace – hodnocení ze strany pedagogů, dalších zaměstnanců a dětí - probíhá na úrovni třídy, školy

vyhodnotit záměry v realizaci vzdělávací nabídky, vyhodnotit formální a obsahové zpracování a jeho funkčnost, vytvořit podklady o činnosti školy, které slouží pro napsání Výroční zprávy o činnosti školy a zároveň slouží k vytvoření prováděcího plánu na příští školní rok	diskuze, závěry z pedagogických porad, hodnotící zprávy	průběžně při pedagogických poradách, hodnotící zprávy 2x ročně	ředitel školy, vedoucí učitelka, všichni pedagogičtí pracovníci
ověřit soulad ŠVP – RVP, hodnocení, naplnění záměrů vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, reakce na aktualizace RVP	diskuze, závěry z pedagogických porad, záznamy a úpravy ped. prac. do ŠVP po vzájemné konzultaci Inspekční činnost v MŠ	1x ročně na konci školního roku, dle plánu ČŠI	ředitel školy, vedoucí učitelka, ČŠI
hodnocení souladu vytvořených integrovaných bloků a témat, prověření záměrů jako celku	vzájemná konzultace učitelů, pedagogické rady, hodnotící listy, myšlenková mapa, plánovací tabule s ikonami	bezprostředně po ukončení tématu a integrovaného bloku, TVP 2 x ročně – pololetí a konec školního roku	všichni pedagogičtí pracovníci

<p>hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod práce, naplnění cílů a záměrů ŠVP, dosažení klíčových kompetencí, připravenost dětí na vstup do základní školy</p>	<p>vzájemné hospitace, konzultace učitelů, pedagogické rady, hodnocení a kontroly vedoucí učitelky – pedagogický i provozní úsek, případné odstranění problémů, zápis v třídní knize</p>	<p>průběžně, hospitace dle Plánu hospitační činnosti, kontrola dokumentace 2 x ročně</p>	<p>vedoucí učitelka, všichni pedagogičtí pracovníci, ředitel školy</p>
<p>vytvořit přehledy o rozvoji, vývoji a pokrocích u dítěte a na základě poznatků rolišovat individuální potřeby každého dítěte a přizpůsobit plán vzdělávání</p>	<p>pozorování, rozhovor, sběr aktuálních informací a informací ze vstupních dotazníků, dětské práce, záznamové archy o rozvoji dítěte v jednotlivých oblastech (moudrá sova), vzájemné konzultace učitelů, pohovory s rodiči, pedagogické rady</p>	<p>průběžně na úrovni třídy</p>	<p>všichni pedagog.pracovníci</p>
<p>porovnání uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu, promyšlenost cílů a postupů</p>	<p>dotazníky, vedení portfolia ped. prac., plány dalšího vzdělávání, konzultace učitelů, sebehodnocení učitelů, vzájemné hospitace</p>	<p>průběžně, nejméně 2x za rok</p>	<p>ředitel školy, vedoucí učitelka, všichni pedagogičtí pracovníci</p>
x	x	x	x

<p>zhodnocení materiálních podmínek školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP, technický stav budovy, vybavení třídy, zahrady, vybavení školní kuchyně</p>	<p>pozorování, rozhovory, dotazník, záznamy z kontrolní činnosti</p>	<p>průběžně, vyhodnocení dotazníku 1x ročně</p>	<p>ředitel školy, vedoucí učitelka, vedoucí školní jídelny</p>
<p>hodnocení skladby jídelníčků pro děti, dodržování správné technologie pokrmů, kontrola spotřebního koše, pravidelného pobytu a pohybu dětí venku i v interiéru MŠ, individuální potřeba odpočinku</p>	<p>kontrolní činnost, hospitace, dotazník</p>	<p>průběžně, vyhodnocení 1 x ročně</p>	<p>vedoucí školní jídelny, vedoucí učitelka, všichni učitelé, správní zaměstnanci</p>
<p>zhodnocení stavu podmínek této oblasti, reakce na slabá místa nebo posílení těch aktivních, ověřit, zda je pro děti vytvářeno prostředí bez stresu a spěchu s promyšleným střídáním činností a v bezpečném prostředí</p>	<p>pedagogické rady, pozorování, konzultace, hospitace</p>	<p>průběžně</p>	<p>vedoucí učitelka, ředitel školy</p>

zhodnocení účelnosti a vhodnosti organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP, zajištění způsobu ochrany a bezpečí dětí a dodržování pracovního a školního řádu ověření, zda je uplatňovaný styl řízení funkční ve vztahu ke kvalitě vzdělávání a zda jsou uplatňovány demokratické principy a podpora týmové spolupráce pro celý tým	pozorování, hospitace, kontrolní činnost, pedagogické a provozní porady, školení BOZP a PO - testy	průběžně, dle plánu porad	ředitel školy, všichni zaměstnanci školy
zhodnocení personálních podmínek ve vztahu k naplnění cílů ŠVP, kvalifikovanost učitelů, DVPP, efektivita	konzultace a pedagogické rady	průběžně, dle plánu porad nebo dle potřeby	ředitel školy
zhodnocení personálních podmínek ve vztahu k naplnění cílů ŠVP, kvalifikovanost učitelů, DVPP, efektivita	konzultace s kolegy, kontrolní a hospitační činnost, pedagogické a provozní porady, pravidelná účast na DVPP	průběžně, dle plánu porad, vyhodnocení 1x ročně	ředitel školy, všichni zaměstnanci školy.
ověřit spokojenost a zájem rodičů o MŠ a jejich zapojení do akcí školy	informační schůzky s rodiči, dotazníky pro rodiče, rozhovory s rodiči, pozorování, akce s rodiči	vyhodnocení dotazníků 1x za rok, průběžně	všichni učitelé
úspěšnost zvolených metod a forem práce, naplnění záměrů IVP – je-li jakým způsobem jsou rozvíjeny oblasti u dětí s projeveným nadáním	pozorování, rozhovory, konzultace s rodiči	průběžně – dle plánu porad	Učitelky na třídách, vedoucí učitelka
úspěšnost zvolených metod a forem práce, naplnění záměrů IVP – je-li jakým způsobem jsou rozvíjeny oblasti u dětí s projeveným nadáním	pozorování, rozhovory, hospitace, pedagogické rady	průběžně – dle plánu porad	učitelky na třídách, vedoucí učitelka

zda jsou vytvořeny podmínky pro vzdělávání těchto dětí a jakým způsobem je realizováno vzdělávání	pozorování, hospitace, pedagogické rady	Průběžně – dle plánu porad	učitelky na třídách, vedoucí učitelka
--	---	-------------------------------	--

9 Přílohy

- Kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání
- Školní řád mateřské školy
- Prováděcí plán na daný školní rok